

SOCIALES EL HOGAR

RECIBIENDO VISITAS

Hoy nos vamos a ocupar del difícil arte de recibir gente en nuestras casas; hay muchas maneras de hacerlo; depende del tamaño de la casa, del servicio que se dispone y de las ocupaciones cotidianas del ama de casa. Por suerte, vemos en la juventud, cada día más ansias de aprender, lo cual es muy alentador para la familia armenia. Vamos a empezar, por la reunión informal y con poca gente, 4 ó 5 parejas.

La carestía de la vida hace que la mujer agudice su ingenio. Unos días antes, deben de haber comprado las bebidas, las latitas de algunas pastas para acompañar los panes de molde; que se pueden guardar en su envase perfectamente en la heladera por varios días.

Antes de seguir, les aconsejamos que preparen una guía de lo que van a servir. Al decir informal, hay un campo muy grande de acción. Se pueden servir desde sandwiches de miga y masitas, hasta una hermosa mesa con platos fríos y postres deliciosamente elaborados. Pero... No se asusten, lo mencionado al último, lo vamos a dejar para más adelante.

Teniendo la guía y las compras hechas, hoy nos limitaremos a servir un buen copetín, un plato único y de postre una ensalada de frutas, seguido de un aromático café. las bebidas serán (según el presupuesto y el gusto de las visitas—) whisky, vermouth, jerez, jugo de tomates preparados y servido en jarras, bebidas colas o cerveza bien fría, del principio hasta el fin.

El día anterior a la reunión, pueden preparar las pastas de los canapés, para servir con el copetín poniéndolos en recipientes herméticos en la heladera. La ensalada de frutas también puede ser preparada y rociada con abundante jugo de limón para que no se oscurezcan las manzanas y peras; se tapa también herméticamente. Sólo 5 ó 6 horas antes de servir se le agrega el azúcar y el vino dulce o el licor que de se. Ese día se repasa la vajilla y se revisan los manteles. Dejen el menor trabajo posible para el día de la reunión. El plato único, puede ser una carne (lomo o pescado) cocida y cortada en tajadas no muy finas —2 ó 3 por persona— con ensalada rusa y ensalada de arroz. Todo esto puede prepararse el día anterior y guardar como se les sugirió antes.

Y llegó el día... Pues bien: Empecemos ordenando la casa; no debemos olvidar de poner flores de la estación en diferentes sitios de la casa; desde la cocina al baño. Tampoco hay que olvidar que al ser informal, por lo general las visitas se mueven libremente por casa y es muy lindo que vean la mano del ama de casa en todos los detalles. Preparen los canapés, cortando el pan en diferentes formas y untándolos con

las pastas preparadas o fiambres varios y quesos cortados y sardinas etc... aquí pueden emplear vuestro ingenio; terminada esta tarea, ponen un repasador húmedo sobre cada fuente de canapés y dejan en lugar fresco hasta la hora de servir. Dejen lista la carne en una fuente grande, poniendo de un lado ésta y de la otra la ensalada rusa en una fuente redonda la ensalada de arroz puesta en un savarin y desmoldada.

Entre una tarea y otra, debemos encontrar tiempo para el arreglo personal. Si no tenemos tiempo de ir a la peluquería, nos heremos un retoque en casa. Recordemos que, una de las cosas más importantes es recibir a los amigos con cara radiante y de buen humor —(que no se note en absoluto las corridas)— haciendo entender que es un placer recibirlos; recuerde que Usted los invitó y mostrarse cordial y agradable es una obligación.

¿Está todo listo? Ponga la mesa como para que cada uno se sirva distribuya las mesitas de arrimo de tal forma que pueda servir de apoyo para los vasos, platos y ceniceros. Y ahora a vestirse; poner buena música y a esperar con una amplia sonrisa a los invitados.

B. E.

RECETA Nº 3 EMPANADAS DE CEBOLLA

Ingredientes:

Masa:

150 grs. de manteca
150 grs. de aceite (1 pocillo)
3/4 taza de leche, sal, 1 cucharadita de polvo de hornear
550 grs. de harina aproximadamente

Relleno:

1 kg. de cebolla picada
2 cucharadas de pasta de maní o sésamo (tahine).
taza de hojas de hinojo bien picaditas (sal, pimienta, ají molido a gusto, sésamo para la cobertura).

Preparación:

Pelar, lavar y picar las cebollas en daditos de 1 cm. aprox., en julianas cortas y finas, poner sobre el fuego en una sartén con un poco de sal, rehogar, removiendo de vez en cuando con cuchara de madera hasta que se absorba todo el jugo, agregar las hojas de hinojo picadas, remover un rato más; bajar del fuego y agregar el tahine y revolver bien; echar un poco de pimienta, un poco de ají molido y sal a gusto; poner en un recipiente y dejar descansar en la heladera.

Poner en un bol, la manteca y el aceite y remover con la mano, para unirlos, agregar la leche removiendo siempre, la sal, el polvo de hornear y la harina lentamente (no echar toda la harina, agregar si hace falta, debe quedar una masa suave). Hacer unos bollitos y estirar 1 por 1, poner una

Felicidades a Sergio y Susana

Tal como informáramos en nuestro número anterior, el sábado 20 de setiembre pasado contrajeron enlace nuestros jóvenes amigos Sergio Nahabetian y Susana Dergarabedian.

La ceremonia religiosa se llevó a cabo en la Catedral Armenia de Buenos Aires, San Gregorio El Iluminador, impartiendo el Santo Sacramento Su Eminencia el Arzobispo Mons. Papken Abadian, Primado de la Iglesia Armenia para la América del Sud.

Los novios recibieron el saludo de los invitados en los salones del Arzobispado, tras lo cual el padre del contrayente Sr. Nahabet Nahabetian y su esposa, realizaron en honor de los novios una fiesta sin precedentes en la historia de la colectividad en los salones del Plaza Hotel.

Para participar de este acontecimiento, habian llegado a nuestra ciudad, especialmente invitados, S. E. el Archimandrita Datev Gharibian de Córdoba así como parientes y amigos provenientes de Grecia, Líbano, Brasil y Uruguay.

En esta oportunidad la Redacción de "Sardarabad" augura una dicha venturosa a los novios y felicita a las familias Nahabetian, Dergarabedian, Kalaidjian y Balassanian.

cucharadita de relleno y cerrar con la yema de los dedos, pincelarlos con agua azucarada y salpicar con sésamo; poner sobre placas limpias y cocinar a horno moderado. Servir en el día.

EDUCACIONAL

EL COLEGIO MANOOGIAN POR DENTRO

AQUI MONTEVIDEO

— El 16 de setiembre a las 20 horas comenzó una serie de tres *encuentros* de los profesores del Colegio Manoogian; se trata de tres clases a cargo del Profesor Francisco González Silvano, referidas a la filosofía de la actividad docente. El disertante explicó el significado etimológico de los términos “docente” y “profesor”, expuso el contenido de la docencia contrastando la erudición de la reflexión; finalmente departió con los asistentes. Estos encuentros programados por la dirección del establecimiento contribuirán, indudablemente, a un perfeccionamiento de las altas funciones de los educadores del Colegio.

— El 21 de setiembre, Día del Estudiante amaneció con un sol radiante, después de casi una semana de lluvias; ciento cincuenta personas y un camión repleto de todo cuanto iba a ser necesario, se trasladaron a la localidad de Monte, a 112 kilómetros de la Capital Federal, donde el señor Samuel Margossian posee una hermosa quinta. Tras las inquietudes motivadas por las circunstancias climatéricas — que se disiparon la noche anterior— alumnos y sus familias y profesores con los suyos, pasaron un día inolvidable. Todo había sido previsto, el programa de actividades y juegos y las cosas necesarias para la comodidad de los participantes. Todo esto se vió enmarcado por el sentido de hospitalidad y gentileza de los dueños de casa, que mostraron una disposición franca y amistosa a los concurrentes. La nota simpática la brindaron los matrimonios que participaron de las competencias, y el espectáculo edificante fue ver a los alumnos divirtiéndose en compañía de sus familiares y profesores.

***

El lunes 22 de setiembre, en horas del mediodía, visitaron las instalaciones del edificio escolar Mary Manoogian, el Sr. Missak Kouyoumdjian y Sra. Lo hicieron en compañía de delegados de la Unión General Armenia de Beneficiencia de Montevideo y Córdoba.

Las ilustres visitas fueron recibidas por el Presidente local de la UGAB Sr. Garbis Malkassian y miembros del Consejo Directivo.

Luego de recorrer las instalaciones escolares y visitar aulas donde en ese momento se impartían clases, se realizó un almuerzo de camaradería. Compartían la mesa, amén de los invitados y directivos locales, los niños de los cursos de Jardín de Infantes.

El Sr. Malkassian al agradecer la cordial visita que efectuaban los directivos de Montevideo y Córdoba, hizo especial hincapié en el insuplantable aporte que recibió

la comunidad armenia de América del Sud, en especial la de Montevideo, por parte del Benefactor Don Missak Kouyoumdjian, al construirse el Colegio Nubarian de Montevideo, orgullo de los armenios en bien de las futuras generaciones.

***

El domingo 28 de setiembre en horas de la tarde, se realizó dentro de las instalaciones de la UGAB una reunión de camaradería entre docentes, padres y alumnos del jardín de Infantes “Manoogian”.

Más de 200 personas, luego de presentar las habilidades de un prestidigitador, escuchar con avidez e interés la palabra de los padres Sr. Juan Menechian y Dr. Taniel Youssofian. Estos, con la sencillez que brinda hablar desde el corazón, expresaron la total complacencia y gratitud hacia todos aquellos —maestras, comisión educacional, consejo directivo, comisión de padres— quienes hicieron del “Manoogian” un colegio modelo.

Niños del Colegio Nubarian durante el recreo.

UGAB DE AMERICA

La Asamblea Plenaria de la Unión General Armenia de Beneficencia de América en su reunión anual ha elegido para el período 1975-1976 a las siguientes personalidades:

Alex Manoogian, Presidente Honorario y Vitalicio.

S. E. Arzobispo Torkom Manoogian, Miembro Honorario

S. E. Obispo Vaché Housepian, Miembro Honorario.

Rev. Pastor A. A. Bedikian, Miembro Honorario.

Edward Mardigian, Presidente.

Dr. Lionel Galstaun, 1er. Vice-Presidente

Armenine Sapah-Gulian, 2º Vice-Presidente

Armine Dikijian, Secretaria

Vahan Najarian, Tesorero

Lucy Dabagian, Pro-Secretaria.

George Philibosian, Pro-Tesorero

El Dr. Varkes Migrdichian, el Sr. Levant Mavian y la Sra. Arax Exerjian continúan como Consejeros del Comité Ejecutivo.

Dº nuestro corresponsal en MONTEVIDEO

El 16 de setiembre compartieron el almuerzo del Colegio, el Subjefe de Policía de Montevideo: Comisario Piriz Castagnet, que junto con el mayor Rivera Alem, tuvieron la gentileza de departir con los directivos de Parecordzagán, conocieron las instalaciones del local escolar, vieron a los niños en su ambiente natural y se compenetraron de la magnitud de la obra de UGAB.

El Sr. Nahabet Nahabetian, presidente de la Institución Armenia de Cultura Arshak Chobanian de Buenos Aires y director del periódico “SARDARABAD” arribó a Montevideo con el comp. Sarkis Jachadurian y Garbis Kalaydjian, importantes dirigentes de la Colectividad Armenia de Grecia, quienes admiraron la obra educativa en este instituto modelo de Montevideo.

Para incentivar esta obra magnífica de UGAB tuvieron la gentileza de efectuar las siguientes donaciones:

Sarkis Jachadurian	US\$ 100
Nahabet Nahabetian	US\$ 100

La Dirección agradeció efusivamente este obsequio, que va más allá del valor material, pues significa el reconocimiento a la importante misión de formación de las nuevas generaciones armenias en la diáspora.

ACADEMIA DE CIENCIAS DE ARMENIA

Nueva Distinción para el Dr. SARKIS BALASSANIAN

55 años, nació en Aleppo.

Casado con Alicia Atchabahian, tiene tres hijos, dos de ellos estudiantes de Medicina.

Egresado en el año 1947, de la Facultad de Medicina de Bs. As. dedicándose inmediatamente a la especialidad de Cardiología en el Hospital Alvear de esta capital, ejerciendo actualmente la Jefatura de la Sección de Cuidado Coronario.

Es Profesor Auxiliar de Medicina Interna de la Universidad de Buenos Aires, siendo Docente de la 9ª Cátedra de Medicina donde imparte la enseñanza de la Clínica Médica a los estudiantes de los últimos años de la carrera.

Ha sido galardonado varias veces por sus trabajos de investigación, siendo de destacar, el "Premio Biental Francisco Arrillaga", por el tratado de "Enfermedades Cardiovasculares" (1968-1970); el Primer Premio de las "Jornadas Científicas del Hospital Alvear", por el trabajo, "Cardiopatía Coronaria" (1974); y el reciente "Premio Sociedad de Medicina Interna", por el estudio de la historia natural de la enfermedad coronaria en 1009 pacientes con angina de pecho e infarto de miocardio.

Es Miembro Titular de la Soc. Argentina de Cardiología, Sociedad de Medicina Interna, de Angiología, etc.

Ha intervenido en numerosos Congresos Nacionales y en el Extranjero (Washington, Méjico, Río de Janeiro, Londres), siendo muchas sus comunicaciones y trabajos publicados.

Cabe mencionar que el año pasado con el afamado cirujano cardiovascular Dr. René Favalaro, visitaron los Centros Cardiológicos de Erevan (Armenia).

En la actualidad, el centro de estudios armenológicos más importante del mundo es la renombrada Academia de Ciencias de Armenia

En ella desde la arqueología y la manuscritología hasta la botánica tienen vital importancia.

Los científicos encaran sus investigaciones desde el punto de vista testimonial e histórico y también para el mejoramiento de las condiciones de vida para la humanidad entera.

Este año, al finalizar el ciclo 1974-75, han surgido nuevos académicos, de quienes comentaremos seguidamente.

***

PAPKEN NICOLAS ARAKELIAN

Seenta años recién cumplidos y más de treinta dedicados a la ciencia.

Cuando en 1959 fue elegido director del Instituto de Arqueología y Genealogía de la Academia de Ciencias de Armenia, sus obras sobre arqueología armenia eran conocidas y aprovechadas por los investigadores y estudiantes.

Arakelian es el iniciador de una nueva era en las investigaciones arqueológicas en Armenia, ya que gracias a sus esfuerzos se logró darle a esta rama de la ciencia la importancia y el renombre que lo caracterizan actualmente en todo el mundo.

SEHCON ANU Y LIM SAL

57' ERBMEIVON ED 51

ZEPOL ETNECIV

VAHAN HOVSEP GHAZARIAN

Desde hace 25 años es director del Instituto de Botánica de la Academia, y tiene en su haber más de 100 libros y monografías escritos al respecto.

Al margen de sus estudios realizados sobre el ciclo evolutivo de las plantas que crecen en la región de Armenia, es relevante su actuación en el campo de la preservación de la flora así como el aprovechamiento de las tierras erosionadas por acción del clima y del tiempo.

Es por eso que desde hace algún tiempo es Presidente de la Comisión Permanente de Forestación, y Preservación de la Flora de Erevan.

El secreto de los Pintores Renacentistas

El Carmín, famoso pigmento que utilizaban para sus cuadros los pintores renacentistas, es nuevamente hecho en Armenia, lugar donde fue descubierto el secreto de su preparación.

A tal fin se ha instalado un laboratorio en Erevan para estudiar la vida y la conducta de la rara cochinilla la cual sirve como material natural para la preparación del pigmento.

Las variedades de este insecto pueden ser encontradas en las tierras salinas del valle del Ararat. La cochinilla aparece en la superficie durante algunas mañanas del otoño. Actualmente se llevan a cabo experimentos para el mejor aprovechamiento de este raro insecto.

CULTURAL

MUSHEGH ISHJAN Y SUS 40 AÑOS DE LABOR POÉTICA

Con motivo de celebrarse los cuarenta años de labor educacional y cultural de Mushegh Ishjan, viajaron a Buenos Aires el homenajeado en persona acompañado del escritor Garo Poladian.

El Acto Jubilar se realizó el pasado 22 de setiembre en el teatro El Globo. En la oportunidad exaltaron al poeta Ishjan los señores Armen Sevan y Garo Poladian. Eva Tabakian y Patricia Kazelian recitaron sendos poemas de Mushegh Ishjan, correspondiendo al Coro Arax, bajo la batuta de su titular maestro Jean Almouhian, la interpretación de canciones patrióticas armenias. Cerró el Acto el Archimandrita Datev Gharibian.

A continuación destacamos los rasgos biográficos más salientes de las dos destacadas visitas.

EL escritor Garo Poladian rodeado por el Sr. Jorge Sarafian y el Dr. Yeprad Bayramian

MUSHEGH ISHJAN.— Nació en 1913 en la ciudad armenia de Sivri-Hisar. Luego de realizar los estudios elementales en el Colegio Nacional Armenio de Damasco, se dirige a Chipre donde culmina sus estudios superiores en la afamada Fundación Educativa Melkonian, perteneciente a la Unión General Armenia de Beneficiencia. Es en esta época donde comienzan a relucir sus dones de poeta.

Posteriormente se especializa en pedagogía y literatura, estudiando en Bélgica.

Finalmente se establece en Beirut donde está desarrollando su actividad pedagógico-literaria.

En 1962 visitó Armenia, donde reside su familia. Allí tuvo oportunidad de rodearse de escritores y poetas, nutriéndose de una renovada savia patriótica.

***

GARO POLADIAN.— Oriundo de Marash (Kermanig), nació en 1911. Salvó su vida milagrosamente de las masacres turcas. Cursó sus estudios en Aleppo, Siria, en el Colegio Haigazian. Durante varios años se desempeñó como profesor en Adis Abeba, siendo su actual residencia la ciudad de Beirut.

Son conocidas sus obras "Renuncio de la armenidad", "Los Jóvenes de oriente" y la serie de "Diálogos".

Visitó Armenia en dos oportunidades.

LA ORACION DE LA ABUELA ARMENIA

A mi madre

Basta ya, Dios Señor nuestro,
Devuélvenos a nuestros hogares,
No dejes en el umbral ajeno
Ni a nuestros enemigos.

Les das refugio a los animales,
Y a los pájaros cálido nido.
Concede a los hombres pecadores
También un rincón sosegado.

Que disfruten de los palacios,
Reyes y acaudalados,
Háganos digno señor,
De nuestro pequeño rancho.

No hay reposo ni sueño
Bajo el frío techo ajeno,
No alejes de su casa
A nadie más de siete días.

Que fluya de nuevo tu bendición,
Señor sobre nuestras cosechas;
Para que también los extraños,
Participen de nuestra mesa colmada.

En nuestros nostálgicos corazones,
Se agotaron ya las antiguas oraciones
Por falta del incienso paternal
Que se quemaba a tu gloria.

La risa se vuelve llanto,
Si no hay eco en la casa,
Y las lágrimas, amarga ironía
Si no hay ni techo ni umbral.

Haz señor, que cada corazón
Se encienda por su santo hogar
Que no se apague como cirio,
Ante el áspero viento de la vida.

Haz que todo niño a su vez
Sienta repentinamente al crecer,
Sobre sus lozanos hombros,
El dulce peso de su morada.

Que la criatura al nacer,
Vea la casa paterna primeramente,
Y el anciano en su propio hogar,
Cierre sus ojos eternamente.

MUSHEGH ISHJAN

Traducido por Jorge Sarafian

FIESTA DEL FOLKLORE EN MARASH

La Unión Compatriótica Armenia de Marash, por medio de su Comisión Juvenil organizó el pasado sábado 27 de setiembre una peña folklórica en su sede social de Acevedo 1242.

El público presente que había colmado literalmente las instalaciones, tras degustar

una exquisita cena típica, presencié numerosos espectáculos artísticos.

La atención fue totalmente polarizada por el renombrado conjunto folklórico "Los del Suquia" y por el siempre querido y jerrarquizado Conjunto Instrumental Armenio "Tatul Altunian".

Estampilla Alegórica

EREVAN Armenia.— En ocasión de celebrarse este año el Centenario del nacimiento de A. Isahaguian, se ha puesto en circulación una emisión de estampillas alegóricas del ilustre poeta y escritor.

DEPORTES

"TARDE NEGRA" PARA LOS "VERDES" de ARMENIO

Resultado de los encuentros disputados contra Villa Dálmine el 27-9-75.

1ª División: Armenio 0 vs. Dálmine 5

Árbitro: Casimiro Abeledo.

Estadio: Defensores de Belgrano.

Recaudación: \$ 2.056.000 m/n

Merecido triunfo de Dálmine ante un Armenio desconocido, sin la fuerza habitual y carente de aptitudes ofensivas.

Desde el comienzo, la visita monopolizó el balón criteriosamente, basando su andar, en una defensa bien plantada que no otorgaba ventajas y un mediocampo que abastecía constantemente a sus delanteros, cumpliendo destacada labor en esta misión Lobos (8) y Vázquez (10), quienes de continuo buscaban la habilitación de Martínez (9) que al retroceder unos metros, provocaba claros en la defensa local (Lanerí salía a buscarlo muy lejos) para la subida sorpresiva de los volantes.

Armenio, superado en todos los sectores, se limitaba a esperar que algún contraataque feliz, le brindara la posibilidad de inaugurar el tanteador.

No obstante el panorama favorable a los de Campana, en los primeros 30' solamente hubo dos situaciones de peligro frente a los arcos, un remate de Martínez (V.D) en el travesaño (Morra hizo vista) y una entrada profunda de Sicilia (D.A.) que en última instancia desvió al corner un defensa visitante.

Cuando Armenio había logrado empujar en algo las acciones, un tiro de esquina ejecutado por Bases (V.D.) superó a Morra y Martínez bien colocado, con precisión golpe de cabeza derrotó la valla local.

La apertura del marcador, ocasionó desconcierto en Armenio que se lanzó en busca de la igualdad, sin precisión y mucho desorden, que fue creciendo cuando Bases (V. D.) le roba la pelota a Lanerí dentro del área y supera al arquero con remate esquinado, estableciendo el 2-0 a favor de los campanenses.

La apertura de la segunda etapa, mantenía el interés del match en la posibilidad de que Armenio se volcara en la concreción del empate, contrariamente a lo mencionado, Villa Dálmine consiguió en los primeros minutos dos nuevos goles, que significaron el fin de Armenio y del partido. De allí en

TRIUNFO DE ARARAT

Tal como habíamos anunciado, el pasado 17 de setiembre se llevó a cabo en el estadio HRAZTAN de EREVAN, el encuentro por la copa de Europa Ararat vs. Famagusta de Chipre. El equipo armenio goleó abrumadoramente al visitante por 9 tantos a 0.

***

Armenia Gana en Boxeo

El equipo Nacional de Boxeo de Armenia obtuvo importantes galardones en el Torneo Internacional de Ege-re en Hungría.

Los armenios ganaron 7 medallas, tres de ellas de oro.

IMITANDO A LOS MAYORES

El equipo infantil Ararat se adjudicó el campeonato de fútbol de la Unión Soviética.

La competencia final tuvo lugar en la ciudad de Voroney entre los equipos de Ararat y Keapaz de Guirovabad.

La copa del triunfo y las medallas de oro fueron otorgadas a los jóvenes jugadores armenios por el ya famoso entrenador N. Simonian.

más, el juego se desarrolló en la intención de los locales por descontar, mediante aristas individuales de sus hombres, pero sin peligro cierto para Catalano, mientras que Dálmine pretendía hilvanar maniobras de lujo, para regocijo de sus parciales que en gran número se dieron cita para alentarlos.

El quinto gol, simplemente contribuyó a verificar la contundente victoria de los actuales punteros del torneo de 1ª "C" y la culminación de una "tarde negra" para los verdes de Armenio.

Resultado partido Tercera División:
Armenio 0 vs. Villa Dálmine 0.
Formación de Armenio:

- 1) Ekmekdjian C.
- 2) Kerlakian P. (capitán)
- 3) Moscova J. C.
- 4) Ricciardelli A.
- 5) Aguirre L.
- 6) Yannone H.
- 7) Safarian M.
- 8) Yanniello G.
- 9) Mavilian K.
- 10) Raco G. O.
- 11) Panzillo M.

Incidencias: Expulsado Panzillo, Margarian S. Reemplazó a Moscova.

DONACIONES A UGAB

Piuzant Cuchian (por nacimiento de su nieta Gabriela Virginia) \$ 250.—
Hagop Balassanian (Feliz operación de su padre Haigazun Balassanian \$ 500.—
Haigazun Balassanian (por compromiso de su hijo Hagop con la Srta. Maria Janikian), \$ 500.—

DONACIONES EN MEMORIA

Levon Vartabetian (por Mamigon Gurdjian) \$ 1.000.—
Mihran Sarafian y Sra. (Por Mamigon Gurdjian) \$ 500.—
Flia. Tarpinian - Boyadjian (por Ester Boyadjian) \$ 250.—
Sarkis Barin (Por Sarkis Mezadurian) \$ 500.—
GATIC S. A. (por Agavni Bakchellian) \$ 2.000.—
Krikor Mushian y Sra. (Por Ester Boyadjian) \$ 200.—
Arturo Djebelian (por Avedis Tobdjian) \$ 500.—
Nazar Dejebelian (por Avedis Tobdjian) \$ 500.—
Piuzant Tobdjian (por Avedis Tobdjian) \$ 500.—
Hagop Kopuchian (por aniversario fallecimiento de su esposa) \$ 500.—
Martin Kesiskian (por Luisa Tomasian de Kesiskian) \$ 500.—

NAHABET NAHABETIAN y SRA.

(por casamiento de su hijo Sergio con Susana Dergarabedian)

a UGAB	\$ 5.000
a Inst. Arm. de Cultura Ashak Chobanian	\$ 5.000
a "Sardarabad"	\$ 5.000
a Escuela Bakchellian	\$ 2.000
a Semanario Sharyum	\$ 1.000
a Semanario Sevan	\$ 1.000
a Periódico Nor Hadjin	\$ 1.000

TENGALO PRESENTE

Exposición - Subasta OBRAS DE COLECCION

EXIMIOS ARTISTAS

ARGENTINOS e INTERACIONALES
(Alonso, Berni, Spilimbergo, Soldi Batle, Planas, Mariette Lydys, entre otros).

a cargo de:

JORGE FEINSILBERG

Conferecias - Asesoramiento

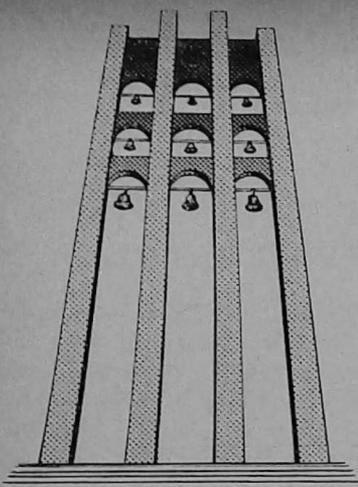
— 4 al 11 de OCTUBRE —

en PAREKORDZAGAN ACEVEDO 1322

Unión General Armenia de Beneficencia

PRESENTA

El primer Café - Concert Armenio
Sábado 25 de Octubre Acevedo 1322

ՄԱՍԻՍԱՌԱՌԱՍ

Ա. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 3, ՊՈՒԷՆՈՍ ԱՅՐԷՍ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 4, 1975

Արտոնատէր՝ ՆԱՀԱՊԵՏ ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄՇԱԿՈՅԹԸ ՈՐՊԷՍ ԽԵՐԻՍԽ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՅՈՒԹԵԱՆ

Մխիթարական եւ ուրախալի երեւոյթ է, որ Սփիւռքի Հայութիւնը — մասնաւորելով մտաւորականութիւն ու Ազգ. կազմակերպութիւնները — հետզհետէ յատկորէն կ'ըմբռնեն այն ճըշմարտութիւնը՝ թէ իր ազգային գոյութիւնը կրնայ պահել ու յարատեւ դարձրնել՝ միայն անաղարտ պահելով Հայ ոգին եւ կառչելով Հայ Մշակոյթին:

Եւ սխալ չէ այս ըմբռնումը:

Հայ ժողովուրդը անցեալ դարերու ընթացքին, ինքզինք միշտ պետական զօրութեամբ չէ, որ պահպանուած է, այլ յաճախ շնորհիւ իր արի ոգիին եւ մշակութային զօրութեան:

Հայ ժողովուրդի նախահայրերը — Սուրիացիներ, Հիթիթներ, Ուրարտացիներ — թէեւ անցած՝ սակայն մեզի ժառանգ թողած են, իրենց անցատրուութիւնը փոխարինող մշակոյթ: Եւ մենք մեր հայրերուն նախնական քաղաքակրթութիւնը հարստացուցած ենք, նոր տարրերով, զայն փոխակերպած եւ զարգացուցած նոր ապրումներով եւ հոգեւոր ու մտաւոր նոր ստեղծագործութիւններով:

Ուրարտական փառահեղ տէրութեան քաղաքակրթութիւնը, կորիզն է

Հայ Մշակոյթին: Եւ Հայ Մշակոյթը մինչեւ Ե. դար՝ Ուրարտական - արմենական անկերպարան ժառանգն էր: Ոսկեդարուն էր, որ Հայկական Մշակոյթ հրաշակերտուեցաւ՝ շնորհիւ Սահակ - Մեսրոպեան հոյլին:

Կռնել արժէքն ու լայն տարողութիւնը Ոսկեդարուն: Անոնք, որ կը զգան ու կ'ապրին Հայոց պատմութիւնը, լաւ գիտեն ատիկա:

Ոսկեդարը կարծուածէն աւելի ընդարձակ տարողութեամբ եւ աւելի մեծ արժանիքով կը ներկայանայ: Այդ ժամանակաշրջանին է, որ արմենական Հայ ժողովուրդը հայացաւ, իր կեանքով ու հոգեկան ինքնատիպ ապրումներով, շարժումներով եւ արտայայտութիւններով հայափոխուեցաւ:

Իսկ, ի՞նչ ունէինք իսկապէս հայկական որպէս ազգ՝ անկէ առաջ:

Կրօնք: Քրիստոնէութիւնը թէպէտ ընդունած էինք առաջին դարուն մասամբ, եւ չորրորդ դարուն Լուսաւորիչի ջանադրութեամբ ամբողջապէս, եւ պաշտօնապէս, սակայն չէինք իւրացուցած, չէինք ազգայնացուցած, զայն պետական կրօնք հռչակած էինք, սակայն չունէինք հայախօս Ս. Գիրք, չունէինք քրիստոնէական դաւանութիւնն ու բարոյականութիւնը ուսուցանող հայերէն մատենաներ:

Մաշտոց մեր լեզուին յատուկ գիրեր հնարեց եւ Աստուածաչունչը հայացուց, եւ այդպէսով մեզի համար քրիստոնէութիւնը հայացաւ:

Գիր ու Գրականութիւն: Յարգ վիճելի կը մնայ այն թէզը թէ՛ Հայ իր ու գրականութիւն ունեցած ըլլայինք Մեսրոպէն առաջ:

Գլխիկ է ուսում: Ըստ մեզի հասած տեղեկութեանց օտար էին եւ մորացածոյ:

Մաշտոց հայկական գիրերու ստեղծումէն ետք՝ «գլխաւորներու» հաստատման ձեւնարկեց եւ սկսաւ ուսում եւ գիտութիւն տարածել: Հայաստան շխարհի բոլոր կողմերը, մինչեւ իսկ «գաղանամիտ, վայրենազոյն եւ ճիւղարարոյ» շրջաններու մէջ, ինչպէս կը յիշէ «Կորիւն»՝ իր պատմագրութեան մէջ:

Այսպէս ուրեմն, Մաշտոցով կը իւրանար, կը ճոխանար ու կ'ազգայնանայ Հայ Մշակոյթը, Հայութեան ազգապահպանման պայքարի արդիւնքն ու զէնքը — Հայոց Եկեղեցի, գիր ու գրականութիւն, գլխիկ եւ գիտութիւն, եւ այլն, իսկ Հայերէն լեզուն կը բիւրեղանար, եւ կը դառնար գրական բարբառ:

Հայ մշակոյթի մեծ առաքեալը, Մաշտոց, տեսնելով անկումը քաղաքան թագաւորութեան, կը ձեռնարկէ Մշակոյթի թագաւորութեան հրաշակերտման:

428 թուին «Ի վերջ կը հասնէր» Հայ Արշակունեաց Թագաւորութիւնը, եւ Հայաստան աշխարհ կ'ենթարկուէր պարսկական եւ յունական պետութեանց տիրակալութեանց: Քաղաքական ինքնիշխանութեան հետ՝ թէ պարսիկներ եւ թէ յոյներ կը ջանան մշակութային եւ հոգեւոր տիրապետութիւն եւ հաստատել Հայոց վրայ:

Ձուլման վտանգը կը սպառնար: Ազգային հոգեւոր կեանքը միւս կողմէ՛ փայլուն վիճակ չէր ներկայացնէր:

Արդ, անդրադարձ մը Հայ Մշակոյթի զանազան մարզերուն Հայոց Եկեղեցի, գլխիկ, լեզու, գիր ու գրականութիւն եւ արուեստներ եւ անցեալ դարերու ընթացքին անոնց բերած բարիքներուն՝ դատաւարակազան է եւ շահարկ: Պատմութիւնը կարեւոր դատաւարակ մըն է մարդոց ու սուրբոց, ընդունիլ այս ճշմարտութիւնը՝ իմաստութիւն է, բայց աւելի մեծ իմաստութիւն է՝ օգտուիլ անկէ:

Մայր Հայրենիքէն տասնեակ հազար մղոններ հեռու բնակող գաղութներու համար, Հայոց Եկեղեցի, Հայ լեզու եւ գլխիկութիւն՝ զեռ Ազգային զանգուածը լուսաւորող, բարձրացնող եւ օտար ազդեցութիւններու դէմ պաշտպանող գործօն ազգակիներ են:

Զարգացնել եւ զօրացնել այդ ազգակիները — ասիկա պէտք է որ ըլլայ մեր նպատակը:

Պահել անցեալի ժառանգութիւնը — հարկ է որ ըլլայ մեր պարտականութիւնը:

Եւ ստեղծել նորը՝ պէտք է որ ըլլայ մեր գործը:

ՏԻԱՐ ԱՍԱՐԳԻՍ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՄԵՐ ՄԷՋ

Թերրիս Արտոմատեր Տիար Կ. Նախապետան և Ս. Խաչատուրեան Ա. Չուպանեան Միութեան տան մէջ:

Մասնաւոր առաքելութեամբ, շուրջ երեք շաբաթէ ի վեր, հիւրաբար քաղաքս կը դառնուի, Յունահայ գաղութի երեւելի դէմքերէն սեղուէր Ռամկալար Արտատան Կուսակցութեան ղեկավար տարրերէն, Հայաստ. Առաքելական Եկեղեցւոյ Թէմական Խորհուրդի վեր նախագահ, Արարատ Մշակ. և Մարզ. Միութեան Նախագահ՝ և Հ. Բ. Ը. Միութեան նախնական և գործաբար անդամներէն՝ Տիար Սարգիս Խաչատուրեան:

Ասանց Տիար Խաչատուրեանի բովանդակալից կեանքին ծաղկերը բանալու, ստորեւ մեր ընթացողներուն կու տանք շահեկան և արտադրելի այն տեղեկութիւնները, զորս խանդավառութեամբ ստացանք յարգելի հիւրերէն, ի պատասխան մեր հարցումներուն, իրեն հետ ունեցած մտերմիկ և կարճ հարցադրոյցի մը ընթացքին:

Յունահայ գաղութին թիւը - կ'ըսէ Տիար Խաչատուրեան - բարդաւոր մարտնչական հետադարձ շարժումներու մէջ: Մասնաւորապէս ուժը հարգար հայեր կ'ապրին Յունաստան, որոնց մեծամասնութիւնը հաստատուած են Աթէնք: Արեւմտեան մեր փոքրաթիւ գաղութը գլը խառնութեամբ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ - Էքմէակեան Թէմ - Ռամկալար Արտատան Կուսակցութեան և Հ. Բ. Ը. Միութեան, կը շարունակէ պատուարբորէն տանիլ ազգային իր կեանքը, ոչ միայն պահելու համար մեր ժողովուրդին ազգային գիմպիներ, այլ նաև մեր նորահաս սերունդին միտքն ու սիրտը հարգողակից դարձնելու մեր գարաւոր պատմութեան պատգամներուն, խորհուրդներուն և անկէ մեկի եկած պարտականութեանց, միշտ մեր նորեկներուն աչքերը սևևետելով Մեր Հայրենիքի շքեղ իրականութեան և մեր հասարակ կեդրանատեղի Ս. Էքմէակեանին:

Թէմական Խորհուրդը զանազան ձևաւորակներով - ընկերային, մշակութային և ղեկավարչական - կը տանի մեր եկեղեցւոյ պայծառութեան գործը: Նոյն խորհուրդին կողմէ կը հրատարակուի Յունահայ գաղութին կողմէ փնտռուած «Նոր Աշխարհ» շաբաթաթիւթը:

Արարատ Մշակ. Մարզ. Միութիւնն ալ կը հանդիսանայ մեր գաղութին մաքուր դասակարականերու դարկնոցը: Այս միութիւնը ունի զանազան մարմիններ, որոնց զօր-ձուներէութեանց շնորհիւ, մեր գաղութը իրազէ կ'ըլլայ ժամանակակից ազգային և միջ-ազգային իրադարձութիւններուն, անկէ ձեւաւորելու և ճշգրտելու մեր ազգային գործեր: Միութիւնը ունի նաև մշակութային այլ ձևաւորակներ. պարաօլիմպ, երջախումբ և այլն: Կը կազմակերպէ դպրական, ղեկավարչական և ընկերային զանազան ձևաւորակներ, ըլլալ իր շքեղ դասն մէջ կամ՝ քաղաքի հսկայ սրահներէն մէկու մը մէջ:

Հ. Բ. Ը. Միութիւնն ալ կը հինգ մասնաճիւղերով, Գաղութեան ամենօրեայ վարժարանով Տիկնանց և Երիտասարդաց մարմիններով, ինչպէս նաև իր հաստիքաբեր կայրուածներով կը տանի իրեն վիճակուած գործերը: Տեղին է յիշել թէ Բարեգործական Երկարակեան Խանր նկատուելի կ'աճուի մը կ'ապահովէ Հ. Բ. Ը. Միութեան:

Գալով Հարաւ. Ամերիկայի գաղութներուն - կ'աւելցնէ Տիար Խաչատուրեան - պէտք է որ խոստովանինք, թէ հոս դաշին ստալ, բաւական տեղեկութիւններ ունէին մեր շրջանի ազգային կեանքին մասին: Սակայն ինչ որ տեսայ Պ. Արշէպի, Մոնթէվիտէոյի և Գորտոզայի մէջ անհամեմատօրէն զերգանցեցին բոլոր ակնկալութիւնները:

Եւ այս բոլորը իրագործել՝ միայն երկու երեք տարիներու մէջ համադր է հրաշքի: Ինծի հաստատուեցաւ որ Հարաւ. Ամերիկահայութիւնը ղեկավարութեամբ Հայկական Բարեգործական Ընդհ. Միութեան, Ռամկալար Արտատան Կուսակցութեան և գաղութին մէջ վարի ու կ'իր ներկայացնող անձնաւորութիւններուն և հայրենասիրական հաստատութիւններուն լաւազոյնն կը տանի Հարաւ. Ամերիկահայութեան կեանքին զարթոնքի այս շրջանը:

Երազէս տպաւորուած եմ բոլոր տեսաներէս: Վստահ եղէք, որ ուր որ ալ ըլլամ, և որոնց մէջ ալ որ գտնուիմ, հպարտութեամբ պիտի յիշեմ ձեզ:

Գ Ա Ղ Ո Ւ Թ Ա Յ Ի Ն

Չորեքշաբթի 24 Անգլոմերեթի թերթին պատասխանատուներն ու խմբագրութիւնը բացատրելի համաձայն ունեցան, չափազանց շահեկան և անկիրանադարձային նշանակութիւն ունեցող հանդիպումներ ունեցաւ Հարաւ. Ամերիկայի Ազգային խումբը ընկերակալներու հետ, որոնք մեծապէս պիտի նպաստեն թերթին նկատման և բարելազան զօրաբան գործին: Յարգելի անձնաւորութիւնները քաղաքս կը գտնուէին, թերթի սրտատակը՝ Տիար Խաչատուրեան Խաչատուրեանի յատուկ հրաւերով: Ստորեւ կու տանք հանդիպումին ներկայ կողմ դէմքերը.՝ Տէր և Տիկնի Միտք և Արիկնի Գուրաճանեան, Տէր և Տիկնի Աւետիս Գարսամեան, Տէր և Տիկնի Յարութիւն Արատեան, Տէր և Տիկնի Աւետիս Նալպանտեան, Մոնթէվիտէոյէն, Տէր և Տիկնի Սեդրակ Կէօօլանեան, Տէր և Տիկնի Կալծակ

ԹԱՐԳՄԱՆՁԱՅ ՏՕՆԸ

Թարգմանչաց ՏՕՆը յիշատակութիւնն է Մեարտիլ, Սահակի, Եղիշէի, Մովսէս Բերթոյի, Գաւիթ Անյալթ Փիլիսոփայի, Գրգոր Կարեկեանի և Երեսու Շնորհալիի, որոնք Հայ Գիրքերու ստեղծուածն յետոյ Սուրբ Գիրքը և շատ մը Յունական Փիլիսոփայական գիրքեր թարգմանեցին հայերէնը, հիմը դնելով Հայ Գիրքոյի, առանց որու իմաստ պիտի չունենար Հայ Գիրքերու գիւտը:

Մեարտիլ Մաշթոց աշակերտները զրկելի պիտի չլինար, Սամաստ, Մելիտինէ և միւլեւ Կ. Պոլիս, որպէսզի ունենայ հմուտ տարալեզուներ և յունագէտներ: Անոնք, օժտուած այս ոտար լիզուներով ու զրակամութեամբ, վերադարձան Հայաստան և բարձրագոյն դասընթացով թարգմանեցին Ս. Գիրքը, որը պիտի կոչուէր Հռովմի կողմէ «Թարգմանչաց»:

Հայ Գրի գիւտէն յետոյ՝ Հայ Գիրքոյի գիւտը՝ երկրորդ փայլուն փաստն է Մաշթոց հանճարին ու կորովին: Հայ Գիրքոյի հիմնադրութեամբ ժողովրդական դարձաւ ուսումը, որը մենաշնորհն էր միայն աղնուական և արքունի դասակարգին:

Դասն է խորհիլ, որ Դ. Դարուն՝ Ասորի գիրքն էին հայ մանկուտն մեծապէս և անօգուտ աշխատանք պատճառողը, իսկ այսօր, սրտասանմանի շատ տեղեր, հայ գիրքն են որ զայրոյթ և ձանձրոյթ կը պատճառեն հայերուն, որոնք կը խորհին թէ անօգուտ ուսում մըն է հայերէնի դասաւանդութիւնը:

Սակայն այս վերջին տարիներու դարթօնքը, հայ գաղակերպութիւններու ժրջան ջանքերով և հայկական դպրոցներու հիմնումով, քաջալերական երեւոյթ մըն է վերադարձ՝ դէպի Մեարտիլն փայլուն ՈՍԿԵՂԱՐ՝ «Արտ գորգարեցիմ տնօրինարար Զիւնասան ամեյիմ, Հաստատելով յերկրի ըզգիր կեցեանի թարգմանութեամբ նշանագրութեամբ, երգով փայլունութեամբ հեշմամբ ԶԱՍՏԱՆԱԾ օրհնեցուք»:

PERIODICO ARMENIO "SARDARABAD" Director: Nahabet Nahabetian REDACCION y ADMINISTRACION: CNEL. NICETO VEGA 4779, BUENOS AIRES REP. ARGENTINA Registro Nacional de la Prop. Intelectual N° 1.301.348

Տէր Յակոբեան, Օրդ. Չաղբեան և Տիար Փարմազ Չաղբեան, Գորտոզայէն, Տէր և Տիկնի Ս. Գալաճեան, Ման Փաւլոյի, Այլը հանդիպումին ներկայ էին նաև Տիար Սարգիս Խաչատուրեան Աթէնքէն և Արշակ Չոպանեան Մշակ Միութեան հին և նոր ղեկավարներէն ոմանք: